

komotiver og 1573 Vogne. Fabrikernes Telegrafnet har 84 km Ledning; mellem Fabrikkerne og Telegrafstationen i Essen ekspederedes i 1909 ca. 23000 Telegrammer. Telefonsamtalernes Antal var over 3 Millioner (8 á 9000 daglig).

Det Beløb, Firmaet i 1909 anvendte til lovbefalede Bidrag til Socialforsikringen, udgjorde 4,3 Mill. Mk. Til ikke-lovbefalede, men i Selskabets Statutter fastsatte Bidrag til Pensionskasser o. l. for Arbejdere og Funktionærer medgik 1,7 Mill. Mk. Yderligere ydedes en Sum af 3,2 Mill. Mk. i Tilskud til særlige Stiftelser og Fond og i almindelige Velgørenhedsøjemed. Sammenlægger man disse tre Beløb, faas en samlet Sum af $9\frac{1}{4}$ Mill. Mark, — næsten lige saa meget som Alderdomsunderstøttelsen i Danmark koster Staten og Kommunerne.

Firmaet Krupp omdannedes i 1903 til et Aktieselskab med en Aktiekapital af 180 Mill. Mark. Alle Aktierne ejes imidlertid af Friedrich Alfred Krupp's ældste Datter, Bertha Krupp von Bohlen und Halbach.

IV.

Kollektiv-Virksomhederne i Tysklands Industri og Handel.

Ved Erhvervstællingen i Tyskland 1907 taltes der 3,266000 industrielle og kommercielle Forretninger med et samlet Personel af over 14 Millioner. Af Forretningerne var 1,452000 »Alleinbetriebe«, d. v. s. Smaavirksomheder, der drives af Indehaveren selv uden Hjælpere. For de øvrige 1,814000 Forretningers Vedkommende har man foretaget en Gruppering efter om Indehaverne var Enkeltpersoner, Firmaer bestaaende af flere Personer, Aktieselskaber osv. Hovedresultatet ses af omstaaende Oversigt:

Forretninger, der drives af:	Antal	
	Forretninger	Personer
Enkeltpersoner.....	1,674131	7,523707
flere Personer i Forening.....	82370	2,151248
Foreninger.....	5109	30116
Kommanditselskaber.....	1636	129907
Aktieselskaber.....	9832	1,759406
Kommandiiselskaber paa Aktier .	340	47825
Andelsselskaber.....	8122	47809
Selskaber med begrænset Ansvar	11001	534328
Forskellige andre Selskaber m. v.	979	239207
Riget.....	982	39712
Forbundsstaterne.....	4122	301142
Kommuner.....	12591	149553
Andre offentlige Organer.....	2707	30078
Tilsammen....	1,813922	12,984038

De Forretninger, der drives af Enkeltpersoner, er jo langt overvejende i Antal, over de ni Tiendedele af det hele Antal, men de beskæftiger kun henimod de tre Femtedele af Personellet. De private Kollektiv-Forretninger af forskellig Art udgør henimod 7 0/0, men de beskæftiger over en Tredjedel af Personellet. Endelig udgør de offentlige Virksomheder (Statens, Kommunernes osv.) lidt over 1 0/0 af Forretningerne med 4 0/0 af Personellet. Det er interessant at se, hvorledes der i Tiden mellem Tællingerne i 1895 og 1907 er foregaaet en Forskydning fra Enkeltmands-Virksomhed over mod Kollektiv-Virksomhed (privat og offentlig):

	Forretninger		Personel	
	1895 0/0	1907 0/0	1895 0/0	1907 0/0
Enkeltmands-Virksomheder....	94,8	92,8	66,9	58,0
Private Kollektiv-Virksomheder	5,0	6,6	30,9	38,0
Offentlige Virksomheder.....	0,2	1,1	2,2	4,0
	100,0	100,0	100,0	100,0

I Enkeltmands-Virksomheder beskæftigedes i 1895 ca. 5,7 Mill. Personer og i 1907 ca. 7,5 Mill.; i private

og offentlige Kollektiv-Virksomheder beskæftigedes i 1895 ca. 2,8 Mill. Personer og i 1907 ca. 5,5 Mill. Den samlede Forøgelse i de 12 Aar var altsaa $4\frac{1}{2}$ Million Personer, hvoraf de tre Femtedele falder paa Kollektiv-Virksomhederne.

V.

Fremmedbesøget i Østerrig.

I Østerrig har man allerede i mange Aar haft en organiseret Statistik over Fremmedbesøget, som jo især i Alpelandene spiller en ikke ringe Rolle som national Indtægtskilde. Det statistiske Materiale, der efterhaanden er blevet indsamlet fra de forskellige Egne af Riget, er nu blevet underkastet en samlet Bearbejdelse af den østrigske statistiske Centralkommission, og Hovedresultaterne af Undersøgelsen er offentliggjorte i Centralkommissionens Bulletin.

Det samlede Fremmedbesøg er for Aaret 1896 opgjort til godt 13 Millioner Opholdsdage, for 1908 til godt 26 Millioner, altsaa omtrent det dobbelte. Denne Opførelse omfatter imidlertid alle Personer, der har opholdt sig paa Hoteller o. l. udenfor deres Hjemsted, uden Hensyn til om de paagældende er Udlændinge eller Indlændinge. Udlændingene udgør kun omkring en Tredjedel. Af de ovennævnte Antal Opholdsdage faldt paa de østerrigske Alpelande i 1896 og 1908 henholdsvis 9 og 17 Millioner, paa de nordlige Dele af Riget henholdsvis 4 og 8 Millioner og paa Adriaterlandene (Kystlandet og Dalmatien) ca. $\frac{1}{3}$ og $1\frac{1}{3}$ Million.

Hvad Fremmedbesøget betyder som Indtægtskilde for Befolkningen, kan naturligvis ikke opgøres nøjagtigt; men man har dog visse faste Holdepunkter for en omtrentlig Beregning. Som Hovedresultat kan anføres, at den samlede Sum, som antages at være udgivet af Udlændinge